

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
despre controlul constituționalității unor prevederi
din Hotărîrea Guvernului nr. 592 din 25 iunie 1999
"Cu privire la structura și regulamentul Comisiei Superioare
de Atestare a Republicii Moldova"*

Nr.66 din 02.12.99

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.145-148/79 din 23.12.1999

* * *

-----
* M.O., 1999, nr. 67-69, art. 624.

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător
Mihai COTOROBAI - judecător-raportor
Constantin LOZOVANU - judecător
Gheorghe SUSARENCO - judecător
Ion VASILATI - judecător

cu participarea grefierului Aliona Balaban, deputatului în Parlament Ilia Trombițki, unul din autorii sesizării, în lipsa reprezentantului Guvernului și în prezența dlor Oleg Uțică și Vitalie Tabunșcic, reprezentanții autorilor sesizării, călăuzindu-se de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 16 alin. (1) din Codul jurisdicției constituționale, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul pentru controlul constituționalității pct. 5 din Regulamentul Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 592 din 25 iunie 1999 "Cu privire la structura și regulamentul Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova" (în continuare - Hotărîrea Guvernului nr. 592).

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputaților în Parlament Gheorghe Duca și Ilia Trombițki, depusă la 5 octombrie 1999, în conformitate cu art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin decizia Curții Constituționale din 19 octombrie 1999 sesizarea a fost acceptată pentru examinare în fond și înscrisă în ordinea de zi.

În procesul examinării preliminare a sesizării au fost solicitate puncte de vedere Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova.

Avînd în vedere materialele dosarului, audiind informația judecătorului-raportor și argumentele autorilor sesizării,
Curtea Constituțională

a constatat:

1. Prin Hotărîrea Guvernului nr. 592 a fost aprobat Regulamentul Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova (în continuare - Regulamentul C.S.A.).

Comisia Superioară de Atestare, potrivit pct. 5 din Regulamentul acesteia, este condusă de președinte, selectat de Plenara C.S.A. prin vot deschis din rîndurile membrilor săi, ce nu depășesc vîrsta de 65 ani, recomandat de Plenara C.S.A. și numit în funcție pe un termen de 4 ani prin hotărîre de Guvern.

Autorii sesizării consideră că limita de vîrstă de pînă la 65 ani, prevăzută de Regulament pentru candidații la funcția de președinte al C.S.A., a fost introdusă de Guvern fără temeiuri legale, contrar Constituției și acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte. Totodată, în opinia lor, această clauză este discriminatorie, deoarece încalcă dispozițiile dreptului internațional și constituțional care stabilesc egalitatea cetățenilor în fața legii și

a autorităților publice, fără distincție, limitare sau preferință.

2. Din Hotărîrea nr. 592 rezultă că Guvernul a aprobat redacția nouă a Regulamentului C.S.A. urmărind scopul perfecționării și unificării actelor normative referitoare la Comisia Superioară de Atestare a Republicii Moldova.

Potrivit pct. 1 din Regulament, Comisia Superioară de Atestare:

- este organul de stat în domeniul pregătirii și atestării cadrelor științifice și didactice de înaltă calificare;

- este creată prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 76 din 25 martie 1992;

- activează pe lângă Guvernul Republicii Moldova.

3. Întrucît în procesul examinării obiectului sesizării a apărut necesitatea controlului constituționalității reglementărilor privind crearea Comisiei și statutul ei juridic, Curtea Constituțională, în baza limitelor competenței sale, prevăzute de art. 6 din Codul jurisdicției constituționale, extinde controlul constituționalității asupra pct. 1 din Regulamentul C.S.A.

4. Conform art. 102 alin. (2) din Constituție, hotărîrile și dispozițiile Guvernului se emit prin organizarea executării legilor. Referitor la Hotărîrea nr. 592, prin care Guvernul a aprobat structura și Regulamentul C.S.A., Curtea relevă că nu au existat temeuri legale constituționale pentru aprobarea noului Regulament, deoarece, potrivit art. II alin. (1) din Dispoziții finale și tranzitorii din Constituție, legile și celelalte acte normative adoptate pînă la 27 august 1994, data intrării în vigoare a Constituției Republicii Moldova, rămîn în vigoare în măsura în care nu contravin prezentei Constituții.

Este de remarcă, de asemenea, că Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 76 din 25 martie 1992 "Cu privire la instituirea Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova" nu putea servi drept temei pentru emiterea Hotărîrii Guvernului nr. 592, întrucît, potrivit Constituției și legislației existente, instituirea Comisiei Superioare de Atestare nu intră în atribuțiile Președintelui Republicii Moldova. Din aceleași considerente dispoziția pct. 3 din Decret, prin care Guvernul, la data respectivă, era obligat să aprobe Regulamentul C.S.A. în termen de o lună din ziua semnării Decretului, nu putea servi drept temei juridic pentru aprobarea Regulamentului în redacție nouă.

5. Curtea Constituțională apreciază că reglementarea relațiilor în domeniul pregătirii și atestării cadrelor științifice și didactice de înaltă calificare ține de direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului, aprobarea căroră, potrivit art. 66 lit. d) din Constituție, este una din atribuțiile de bază ale Parlamentului, care se exercită prin adoptarea legii sau hotărîrii respective. Curtea Constituțională constată că la moment o astfel de lege sau hotărîre a Parlamentului nu există.

6. Nu corespunde legislației, prin urmare nici Constituției, prevederea pct. 1 din Regulamentul C.S.A., potrivit căreia Comisia activează pe lângă Guvernul Republicii Moldova. Potrivit art. 24 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 "Cu privire la Guvern" în redacția Legii nr. 676-XIV din 16 noiembrie 1999 "Pentru modificarea Legii cu privire la Guvern"* , în republică activează ministere, alte organe centrale de specialitate ale administrației publice, ca Departamentul Analize Statistice și Sociologice, Departamentul Protecție Civilă și Situații Excepționale, Departamentul Relații Naționale și Funcționarea Limbilor, Departamentul Supraveghere Tehnică, Standardizare și Metrologie.

* M.O., 1999, nr. 128-129, art. 636.

În conformitate cu art. III lit. c) din Legea nr. 676-XIV, Guvernul, pînă la 1 martie 2000, va examina oportunitatea creării pe lângă Guvern a departamentelor pentru politica familială și oportunități egale; tineret și sport; venituri.

Curtea subliniază că Legea "Cu privire la Guvern" nu conține prevederi referitoare la C.S.A.

7. Constituția (art. 16 alin. (2)) statuează că toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Conform art. 39 alin. (2) din Constituție, oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică.

Art. 54 din Constituție prevede că exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrîns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și libertăților cetățenilor, desfășurarea anchetei penale, prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori avarii.

Prin urmare, în fiecare caz aparte stabilirea limitei de vîrstă pentru candidații la o funcție publică urmează a fi reglementată de organul legislativ prin lege, conform prevederilor art. 66 lit. a) din Constituție.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 7 și 140 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 și 62 lit. a) din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

H O T Ă R Ă Ș T E :

1. Declară neconstituționale sintagma "și activează pe lîngă Guvernul Republicii Moldova" din pct. 1 și sintagma "ce nu depășesc vîrsta de 65 ani" din pct. 5 din Regulamentul Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 592 din 25 iunie 1999 "Cu privire la structura și regulamentul Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova".

2. Prezenta Hotărîre intră în vigoare la data adoptării, este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 2 decembrie 1999.

Nr. 66.